

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра історії філософії

Затверджено
на засіданні кафедри історії філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри історії філософії
докт. філос. наук, доц. Дахній А.Й.

Силабус з навчальної дисципліни
«ЛОГІКА»
першого освітньо-наукового рівня вищої освіти
для студентів першого курсу бакалаврату (033 «Філософія»)

Львів 2021 р.

**Силабус курсу
ЛОГІКА
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	Логіка
Адреса викладання курсу	філософський факультет ЛНУ імені Івана Франка (м. Львів, вул. Університетська 1)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	кафедра історії філософії філософського факультету ЛНУ імені Івана Франка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузь знань – 03 гуманітарні науки; спеціальність – 033 «філософія»
Викладач курсу	Бовтач Світлана Володимирівна, асистент кафедри історії філософії
Контактна інформація викладача	svitlana.bovtach@lnu.edu.ua (032) 239-41-50 (кафедра історії філософії)
Консультації по курсу відбуваються	консультації відбуваються в день проведення практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайн консультації на платформах Zoom або Microsoft Teams (для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити).
Сторінки курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1402 https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2323
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Логіка» є нормативною дисципліною для студентів 1 курсу освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 033 «філософія», яка викладається в першому та другому семестрах в обсязі 270 годин (9 кредитів) (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Курс «Логіка» включає в себе 2 змістових модулів: «Традиційна (аристотелівська) логіка» і «Символічна логіка (класична та некласична)» В межах першого змістового модулю студенти за допомогою методу часткової формалізації вивчають особливості побудови універсальних форм виразу знань у формі понять, висловлювань, умовиводів та вимоги законів логіки до побудови правильних міркувань; відпрацьовують власні навички виокремлення логічної сфери аналізу міркувань шляхом виконання відповідних навчально-дослідницьких завдань, актуальних для спеціальності 033 «філософія». В межах другого змістового модулю студенти досліджують основні поняття та принципи побудови сучасних формально-логічних теорій, опановують базові методи виконання розв'язувальних процедур, визначають їхню методологічну функцію в становленні та розвитку сучасних наукових

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>парадигм.</p> <p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Логіка» є розвиток навичок критичного мислення, формування і вдосконалення логічної культури фахового мислення через формування у студентів-бакалаврів навичок до рефлексій щодо виокремлення логічної сфери аналізу міркувань, свідомого застосування загальних закономірностей організації процесів раціонального пізнання при виконанні навчально-дослідницьких завдань. Водночас важливо дослідити місце логіки в системі розвитку філософського знання, її методологічні функції в сучасному науковому пізнанні. Для досягнення цієї мети необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ознайомити студентів із об'єктом, предметом, методом та методологічними функціями науки логіки; 2. визначити основні форми мислення, їхню логічну будову та різновиди; 3. продемонструвати нормативність вимог щодо коректного оперування поняттями, висловлюваннями та умовиводами в процесі отримання нового знання; 4. навчити виявляти критерії сумісності та несумісності відношень між формами мислення за змістом та за формою побудови; 5. розкрити особливості логічних процесів виведення нового знання та обґрунтування/спростування його щодо істинності; 6. ознайомити із основними поняттями та принципами побудови класичних та некласичних формально-логічних теорій; 7. сформулювати уявлення про коло філософських питань, які вирішує логіка засобами формалізації; 8. охарактеризувати логічні компоненти дискурсу та основні вимоги щодо аргументації в сучасному філософському дискурсі.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету - Львів: Ліга-Прес, 2017. 2. Карамишева Н.В., Бовтач С.В. Навчальний посібник з логіки. - Львів: Вид-тво ЛДУ ім. І. Франка, 1996. 3. Карамишева Н.В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів: Астролябія, 2002. 4. Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. 5. Конверський А.Є. Сучасна логіка (класична та некласична). 2-е вид., перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 2019. 6. Синиця А.С. Логіка: Навчальний посібник. – Л.: ЛДУФК, 2012. 7. Тофтул М.Г. Логіка: посібник для студентів вузів. – Київ: Вид. центр “Академія”, 2008.

8. Хоменко І.В. Логіка: теорія та практика. – Київ: Центр учбової літератури, 2021.

Додаткова:

1. Аристотель. Категории. Об истолковании. Первая Аналитика. Вторая Аналитика. Топика. О софистических опровержениях. – Соч.: В 4-х т. – Т. 2. – М.: Мысль (Серия: Философское наследие), 1978.
2. Арно А., Николь П. Логика, или Искусство мыслить. - М.: Наука, 1991.
3. Бэкон Ф. Новый Органон. // Соч.: В 2-х т. – Т. 2. – М.: Мысль (Серия: Философское наследие), 1978.
4. Горский Д.П., Ивин А.А., Никифоров А.Л. Краткий словарь по логике. - М.: Просвещение, 1991.
5. Декарт Р. Міркування про метод: щоб правильно спрямовувати свій розум і відшукувати істину в науках. / Рене Декарт; пер. Андрушко В., Гатальська С. – К.: Тандем, 2001.
6. Ивин А.А. Искусство правильно мыслить. - М.: Просвещение, 1986.
7. Ішмуратов А.Т. Вступ до філософської логіки. – К.: Абрис, 1996.
8. Карамишева Н.В. Евристика: навч. посіб. – Л.: ПАІС, 2013.
9. Лейбниц Г.В. О мудрости. Размышления о познании, истине и идеях. Об искусстве открытия. Опыт универсального исчисления. Математика разума. Опыт абстрактных доказательств // Лейбниц Г. В. Соч.: В 4-х т. – Т. 3. – М.: Мысль, 1984.
10. Лукасевич Я. Аристотелевская силлогистика с точки зрения современной формальной логики. – М., 1959
11. Минто В. Дедуктивная и индуктивная логика. – Мн.: Харвест, 2002.
12. Рассел Б. Введение в математическую философию. / Б. Рассел – М.: Гносис, 1996.
13. Уемов А.И. Логические ошибки. Как они мешают правильно мыслить. - М., 1958.
14. Фреге Г. Логика и логическая семантика: сборник трудов. // Пер. с нем. Б.В.Бирюкова под ред. З.А.Кузичевой: Учебное пособие для студентов вузов. – М.: Аспект Пресс, 2000.
15. Хоменко І.В. Еристика: мистецтво полеміки: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2001.
16. Хоменко І.В. Еристика: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008.
17. Хоменко І.В. Класична логіка: Методичний посібник. – К.: Четверта хвиля, 1998.

Інтернет-джерела:

1. Логіка. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
2. Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua>.

NB!!!

	Список рекомендованої літератури протягом навчання може редагуватися та доповнюватися, про що студентів буде заздалегідь повідомлено у відповідних тематичних розділах ЕНК.
Тривалість курсу	Два семестри (1 та 2 семестри 1-го року навчання)
Обсяг курсу	Загальний обсяг – 270 годин (9 кредитів) (за ECTS). З них: у 1 семестрі: 90 годин (3 кредити), з яких 64 год. аудиторних занять (32 год. лекцій та 32 год. практичних занять) та 26 год. самостійної роботи; у 2 семестрі: 180 годин (6 кредитів), з яких 80 год. аудиторних занять (32 год. лекцій та 48 год. практичних занять) та 100 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення „Логіки” студент-бакалавр повинен знати:</p> <p>а) на <i>понятійному</i> рівні – об’єкт та предмет вивчення логіки як науки; логічні основи аналізу мови як засобу виразу думок; основні форми абстрактного мислення та логічні закони, які виражають суттєві зв’язки між думками в процесі міркувань; способи визначення істинності висловлювань в різних формально-логічних системах та особливості логічних методів, що використовуються в теоретико-пізнавальній діяльності;</p> <p>б) на <i>фундаментальному</i> рівні – структуру та різновиди основних форм мислення; типи об’єктивно існуючих зв’язків та відношень між структурними елементами думки; вимоги формально-логічних законів, дотримання яких визначає логічну правильність розсудів; основні поняття та принципи побудови класичних та некласичних формально-логічних теорій;</p> <p>в) на <i>практично-теоретичному</i> рівні – правила виконання логічних операцій над поняттями, висловлюваннями та умовиводами (зокрема, правила узагальнень, обмежень, дефініцій та класифікацій понять, правила побудови істинних висновків у дедуктивних та індуктивних умовиводах тощо); логічні способи доведень та спростувань філософських тез та формальні методи встановлення істинності виразів в різних типах логічних теорій; тактичні та стратегічні прийоми ведення дискусій та полеміки; методику прийняття рішень в ситуації вибору.</p> <p>На основі вивчення курсу студент-бакалавр повинен вміти:</p> <p>а) на <i>репродуктивному</i> рівні – оперувати логічною термінологією з метою визначення сфери функціонування раціонального (логічного) мислення; застосовувати при побудові та аналізі текстів філософського змісту правила та закони логіки; встановлювати відношення між простими категоричними, складними чи модальними висловлюваннями за істинністю, абстрагуючись від їхнього конкретного змісту і враховуючи лише форму їхньої побудови; визначати множину логічно-істинних та логічно-суперечливих виразів за допомогою розв’язувальних синтаксичних та семантичних процедур; встановлювати типи логічних помилок,</p>

в тому числі і софістичних, у повідомленнях будь-якого характеру з метою вибору засобів для їх усунення; правильно формулювати запитання при обговоренні та вирішенні фахових проблем;

б) на *евристичному* рівні – виявляти найтипівші випадки порушення законів логіки, що зустрічаються в літературно-публіцистичних творах та у текстах філософського змісту; наводити власні приклади, що ілюструють знання студента про специфіку логічної організації форм абстрактного мислення, принципи здійснення ряду логічних операцій над ними; робити нові, логічно обґрунтовані за змістом та коректні за формою висновки із відомих міркувань; вибирати найоптимальніший з точки зору логіки спосіб доведення чи спростування запропонованих тематичних тез, робити підбір необхідних та достатніх аргументів при доказі цих тез, пропонувати різноманітні варіанти моделей вирішення проблемних ситуацій в науковому пізнанні та мотивувати вибір найоптимальніших із них.

Очікуваними результатами по завершенню вивчення курсу «Логіка» студентами філософського факультету за напрямом 033 «філософія» являється ***набуття ними наступних компетенцій:***

а) загальних:

- здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу (ЗК1);
- здатності вчитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК2);
- здатності бути критичним і самокритичним (ЗК4);

б) фахових:

- усвідомлювати сенс філософії та роль логіки у філософському осмисленні сутності та структури мисленнєвої діяльності, розмаїття логічних теорій та їхнього місця в системі філософії, науки та культури (ФК1);
- здатності виокремлювати специфіку філософського та логічного знання, змістові відмінності філософії від інших форм мислення, логіки – від інших наук про мислення (ФК2);
- здатності викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано (ФК6);
- здатності аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки (ФК7);
- здатності брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, вибудованого із дотриманням норм законів і правил логіки, відкритості й толерантності (ФК14);

завдяки котрим студент буде на належному науково-теоретичному, методологічному та практичному рівнях:

- розуміти сенс філософії, логіки та їхнє місце в системі культури (РН1);
- розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську та логічну

	<p>термінологію (PH2);</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки (PH1); - вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано (PH12); - критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати (PH13); - мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах коректного діалогу, відкритості й толерантності (PH15).
Ключові слова	структура мислення, логічна форма, логічна операція, логічний закон, логічна помилка, логічно детермінований вираз, процедура раціонального виведення та обґрунтування істинного знання, логічний метод (дедукція, індукція, аналогія, узагальнення, абстрагування, метод повної та часткової формалізації, синтаксичні та семантичні методи побудови розв'язувальних процедур), формально-логічна теорія, логічний синтаксис, логічна семантика, логічна прагматика, логіка висловлювань, логіка предикатів, істина/хиба, багатозначність, модальність, суперечка, практична логіка, логіка вибору та прийняття рішень.
Формат курсу	<p>Для кращого розуміння тем передбачено проведення лекцій, семінарських занять (перевірка рівня знань теоретичного матеріалу та якості виконання домашніх вправ та завдань) та консультацій.</p> <p>У зв'язку з нестійкою епідеміологічною ситуацією заняття можуть відбуватися не лише офлайн, але й онлайн.</p> <p>В разі необхідності проведення занять online (у дистанційному форматі) вони відбуватимуться на платформі Zoom.</p> <p>Zoom-конференція: https://us02web.zoom.us/j/82121787604?pwd=WWlrNk1GellrN3FrZ3R2OEs5OHZ5dz09 <i>ІД конференції та код доступу до пар надаватиметься студентам групи перед заняттям на корпоративну електронну адресу.</i> <i>Входження на дистанційні заняття повинно відбуватися із авторизованих акаунтів студентів.</i></p> <p>В разі проведення занять офлайн (в очному форматі) пари відбуватимуться в аудиторіях згідно з розкладом.</p> <p>Консультації – дистанційний або очний формат проведення (за домовленістю)</p>
Теми	Теми курсу подано у ДОДАТКАХ 1.1 та 1.2 (схеми курсу «Логіка» для кожного змістового модулю подано окремо)
Графік проходження тем курсу	Потижневий графік проходження тем курсу «Логіка» та дати проведення занять (семестрові календарні плани) будуть завантажені в ЕНК на платформі MOODLE ЛНУ імені Івана Франка

	<p>після укладання розкладу на відповідний семестр 2021-2022 н.р. (для кожного змістового модулю окремо):</p> <p>«Традиційна логіка. 1.2021-2022»: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1402</p> <p>«Символічна логіка. 2.2021-2022»: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2323</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>1 семестр – форма підсумкового контролю відсутня</p> <p>2 семестр – іспит (письмовий або дистанційно у формі тесту на платформі MOODLE ЛНУ імені Івана Франка)</p>
Пререквізити	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії античної філософії, вступу до філософії, мовленнєвої комунікації (української мови, риторики), основ теорії множин, достатніх для сприйняття категоріального апарату науки логіки та його застосування до логічного аналізу фахових знань.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Методи навчання:</p> <p>лекції (із застосуванням тематичних презентацій та аналізом авторських методичних схем), семінарські заняття, самостійна робота, консультації (очно або дистанційно).</p> <p>Методи контролю:</p> <p>на очних семінарських заняттях – усне опитування та короткострокові письмові тематичні самостійні роботи;</p> <p>під час дистанційних занять – усне опитування та тематичні тестові опитування (в ЕНК «Традиційна логіка. 1.2021-2022», «Символічна логіка. 2.2021-2022» на платформі MOODLE)</p>
Необхідне обладнання	<p>Дошка. Мультимедійний проектор для демонстрування презентацій. Якісний Інтернет-зв'язок.</p> <p>Технічне обладнання (комп'ютер, ноутбук або смартфон із відеокамерою та мікрофоном) та програмне забезпечення (Zoom, Microsoft Teams, Microsoft Stream, Google Meet, Outlook та ін.) для проведення онлайн лекцій, семінарських занять, консультацій та обміну інформацією.</p> <p>Технічне обладнання (комп'ютер, ноутбук або смартфон із достатньою кількістю вільної пам'яті) та програмне забезпечення (OneDrive, PowerPoint, Word тощо) для зчитування та використання методичних матеріалів.</p> <p>Технічне обладнання (комп'ютер, ноутбук або смартфон), програмне забезпечення (Zoom, MS Teams, OneDrive, PowerPoint, Word) та дані корпоративного акаунту (корпоративна електронна скринька на Outlook MS Office 365, паролі та персональні коди доступу до ЕНК, надані відділом електронного навчання ЛНУ ім. Івана Франка) для використання ресурсів електронного курсу та забезпечення дистанційного контролю в системі MOODLE.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного)	<p>Підсумкова максимальна кількість балів за курс «Логіка» дорівнює 100 балам і визначається на підставі результатів поточного семестрового оцінювання та підсумкового іспиту.</p>

виду навчальної діяльності)

Поточне оцінювання проводиться за 10-бальною шкалою.
Бали нараховуються наступним чином:
оцінювання усної відповіді – від 0 до 10 балів;
оцінювання самостійних письмових робіт – від 0 до 10 балів;
оцінювання тематичних тестових завдань – від 0 до 10 балів;
оцінювання письмових домашніх завдань (контрольних робіт, рефератів) – від 0 до 10 балів.
Критерії для виставлення відповідних оцінок визначаються наступним чином:

Оцінка / рівень знань	Критерії успішності
«нб» / «0»	відсутність на занятті; / відмова від усного опитування; ненаписання письмової тематичної самостійної роботи без поважної причини; відсутність відробки заняття, пропущеного без поважної причини
«1-2» («дуже погано, погано»)	коли при відсутності оцінок за усне опитування правильних відповідей з письмової тематичної самостійної роботи дано лише на 1-2 запитання (із 10-ти запропонованих)
«3-4» («незадовільно»)	низький рівень знань теоретичного матеріалу по темі; невиконання домашніх завдань; не опрацьовані питання для самоконтролю; коли при відсутності оцінок за усне опитування правильних відповідей з письмової тематичної самостійної роботи дано лише на 3-4 запитання (із 10-ти запропонованих)
«5» («не достатньо»)	недостатній рівень знань теоретичного матеріалу по темі; неякісне виконання домашніх завдань; неякісно опрацьовані питання для самоконтролю; коли при відсутності оцінок за усне опитування правильних відповідей з письмової тематичної самостійної роботи дано лише на 5 запитань (із 10-ти запропонованих)
«від 6 до 7» («задовільно»)	посередній рівень теоретичних знань по темі; у студента наявні розв'язки домашніх завдань, однак він демонструє своє нерозуміння цих розв'язків; завдання для самоконтролю опрацьовані лише частково; правильна відповідь лише на 6 чи 7 запитань з письмової

		тематичної самостійної роботи (із 10-ти запропонованих); пасивність під час обговорення питань теми та аудиторних розв'язків логічних завдань
	«від 7 до 9» («добре»)	належний рівень теоретичних знань по темі; студент може пояснити розв'язки домашніх вправ, але не вміє застосовувати принципи цих розв'язків до аудиторних завдань; якісно опрацьовані завдання для самоконтролю; правильна відповідь лише на 7 або 8 запитань з письмової тематичної самостійної роботи (із 10-ти запропонованих); активність під час обговорення питань теми та аудиторних розв'язків логічних завдань
	«9 і 10» («відмінно»)	якісний рівень теоретичних знань по темі; студент може пояснити розв'язки домашніх завдань і успішно застосовує принципи цих розв'язків до аудиторних завдань; якісно опрацьовані завдання для самоконтролю, наявність оригінального, творчого підходу до вирішення проблемних завдань; вміння застосовувати набуті знання для логічного аналізу тематичного (фахового) знання, розуміння методологічної функції отриманих знань з логіки для подальшої теоретичної діяльності; правильна відповідь на 9-10 запитань з письмової тематичної самостійної роботи (із 10-ти запропонованих); висока активність під час обговорення питань теми та аудиторних розв'язків логічних завдань
<p>Результати поточної успішності студентів повідомляються викладачем в кінці кожної пари та вносяться у електронний журнал ЕНК.</p> <p><i>Відпрацювання семінарських занять</i>, пропущених з поважної причини (хвороби, важких сімейних обставин тощо), відбувається не пізніше як протягом наступного тижня, коли студент повернувся до навчання, та за наявності відповідних довідок, які засвідчують причину його відсутності. Форма відпрацювання – написання тематичної письмової самостійної роботи (або проходження тематичного тесту).</p> <p><i>Результати поточного семестрового оцінювання</i> визначаються як середньо-арифметичний бал (САБ) зі всіх оцінок, які отримує студент впродовж семестру для різних видів навчальної діяльності.</p>		

Підсумкова максимальна кількість балів за курс визначається шляхом додавання трьох складових величин, отриманих наступним чином:

- 1) множення САБ за 1 семестр на коефіцієнт 2,5 (максимум – 25 балів);
- 2) множення САБ за 2 семестр на коефіцієнт 2,5 (максимум – 25 балів);
- 3) результату іспиту (максимум – 50 балів).

Якщо кількість балів студента за поточну семестрову успішність в кінці 1 курсу є меншою за 26 балів, то такий студент не допускається до підсумкового іспиту з дисципліни «Логіка» під час основної сесії і після додаткових відпрацювань скеровується на додаткову сесію для ліквідації академзаборгованостей. Інформація про допуск чи не допуск студентів до іспиту оголошується викладачем на останньому семінарському занятті.

Якщо кількість балів студента за поточну семестрову успішність в кінці 1 курсу є 26 балів та більше, то такий студент допускається до підсумкового іспиту з дисципліни «Логіка».

Якщо сумарна кількість балів з «Логіки» при підрахунку балів за курс після складання іспиту становить менше 51 балу, то студент отримує за курс «незадовільно» та скеровується на додаткову сесію для ліквідації академзаборгованостей.

Якщо сумарна кількість балів з «Логіки» при підрахунку балів за курс після складання іспиту становить 51 бал та більше, то рівень успішності підсумкового результату студента за 100-бальною шкалою визначається наступним чином:

Оцінка ECTS	Бали	За національною шкалою	
		оцінка з диференціацією	
A	90 – 100	5	відмінно
B	81 – 89	4	добре
C	71 – 80		добре
D	61 – 70	3	задовільно
E	51 – 60		задовільно
FX	35 – 59	2	незадовільно
F	0 – 34		незадовільно

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Всі студенти зобов'язані відвідати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття (електронним листом). У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Академічна доброчесність: роботи студентів повинні містити їх оригінальні відповіді.

	<p>Списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Навчально-методичні матеріали, надані студентам (відео дистанційних лекцій, презентації, авторські тематичні схеми та методичні рекомендації тощо), мають використовуватися виключно в навчальних цілях і їхня передача третім особам заборонена.</p> <p>Вхід на платформи дистанційного навчання чи хмарні середовища повинні здійснюватися лише з корпоративного акаунту. Передача паролей доступу до дистанційних занять та навчальних ресурсів стороннім особам є забороненою.</p> <p>Література. Список рекомендованої літератури протягом навчання може змінюватись та доповнюватись, про що студентів буде заздалегідь повідомлено у відповідних розділах ЕНК.</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані при поточному усному опитуванні, дистанційному тестуванні, самостійних письмових роботах. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p align="center">ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ З КУРСУ «ЛОГІКА»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Значення терміну “логіка”.</i> 2. <i>Визначення логіки як науки.</i> 3. <i>Об’єкт та предмет вивчення логіки як науки.</i> 4. <i>Характеристика мислення як об’єкту дослідження логіки. Структура мислення.</i> 5. <i>Характеристика “логічної форми” мислення. Основні форми мислення.</i> 6. <i>Характеристика логічного закону. Основні закони традиційної формальної логіки.</i> 7. <i>Поняття “істини” в традиційній (арістотелівській) логіці.</i> 8. <i>Поняття “логічної помилки”. Види логічних помилок.</i> 9. <i>Характеристика логіко-граматичних засобів побудови софістичних міркувань (за Арістотелем).</i> 10. <i>Основні принципи логічного аналізу мови як засобу виразу думок.</i>

11. Предмет вивчення семіотики. Характеристика рівнів семіотичного аналізу мовних виразів.
12. Характеристика штучних мов. Поняття “формалізованої мови” в логіці.
13. Сутність основного методу логіки як науки. Поняття про часткову формалізацію.
14. Місце логіки в пізнавальній діяльності людини.
15. Значення логіки для формування культури (професійної культури) мислення людини.
16. *“Поняття” як форма мислення. Логічна структура поняття.*
17. Мовні форми виразу понять. Особливості взаємозв’язку поняття і слова.
18. Види понять за змістом і за обсягом.
19. Сумісні та несумісні відношення між поняттями. Зображення даних відношень за допомогою кіл Ейлера.
20. Відмінність між протилежними та суперечливими поняттями.
21. Узагальнення понять як логічна операція.
22. Обмеження понять як логічна операція.
23. Сутність визначення (дефініції) понять як логічної операції. Логічна структура визначення.
24. Логічні різновиди та способи визначень змісту понять.
25. Логічні вимоги (правила) щодо визначення змісту понять.
26. Сутність поділу (класифікації) понять як логічної операції. Логічна структура поділу.
27. Логічні різновиди поділу обсягу понять.
28. Логічні вимоги (правила) щодо поділу (класифікації) обсягу понять.
29. *“Висловлювання” як форма мислення. Логічна структура висловлювання.*
30. Мовні форми виразу висловлювань. Особливості взаємозв’язку висловлювання і речення.
31. Види висловлювань. Прості і складні висловлювання.
32. Види простих висловлювань. Характеристика атрибутивних, реляційних та екзистенціальних висловлювань.
33. Характеристика простих атрибутивних висловлювань за кількістю та якістю, формалізовані схеми їхньої побудови.
34. Види складних висловлювань, їх характеристика.
35. Умови істинності складних висловлювань.
36. Логічні відношення між висловлюваннями, критерії їх встановлення. “Логічний квадрат” як спосіб зображення відношень між простими атрибутивними висловлюваннями.
37. *“Умовивід” як форма мислення. Логічна структура умовиводу.*
38. Поняття про необхідні (демонстративні) та імовірнісні (недемонстративні) висновки.
39. Дедуктивний умовивід: визначення, різновиди, правила побудови.
40. Індуктивний умовивід: визначення, різновиди, правила побудови.
41. Умовивід за аналогією: визначення, різновиди, правила побудови.

42. Місце методу аналогії (моделювання) в пізнавальній діяльності людини.
43. Умови підвищення степені вірогідності висновку в імовірнісних умовиводах.
44. *Загальна характеристика основних формально-логічних законів.*
45. Закон тотожності. Характеристика логічних вимог (норм) даного закону та ознаки логічних помилок, що виникають при порушенні даних вимог.
46. Закон несуперечності. Характеристика логічної вимоги (норми) даного закону та ознаки логічних помилок, що виникають при її порушенні.
47. Закон виключеного третього. Характеристика логічної вимоги (норми) даного закону та ознаки логічних помилок, що виникають при її порушенні.
48. Закон достатньої підстави. Характеристика логічних вимог (норм) даного закону та ознаки логічних помилок, що виникають при порушенні даних вимог.
49. *Доведення та спростування як логічні операції, їхня логічна структура.*
50. Види доведень та спростувань.
51. Логічна характеристика непрямого доведення „від супротивного”.
52. Способи спростувань.
53. Логічні ознаки тези, спростованої шляхом критики: а) самої тези; б) аргументів доведення; в) демонстрації доведення.
54. Правила побудови доведень та спростувань; характеристика найтипівіших логічних помилок, що виникають при порушенні цих правил.
55. *Характеристика суперечки як методу вирішення спірних питань. Логічна структура суперечки.*
56. Відмінності між дискусією і полемікою як різновидами суперечки.
57. Класифікація суперечок за метою проведення, професійними сферами діяльності людини, організаційними формами проведення.
58. Характеристика конструктивної та неконструктивної суперечок.
59. Поняття стратегії й тактики ведення суперечок. Різновиди тактичних прийомів.
60. Логічні правила ведення суперечок.
61. Логічна характеристика “безпредметної”, “безцільної” та “некоректної” суперечок.
62. Типові софістичні прийоми, що використовуються у суперечках.
63. Некоректні позалогічні (психологічні, риторичні) засоби впливу на аудиторію в суперечках.
64. Запитання як засіб пізнавальної діяльності. Логічна структура запитання.
65. Види запитань та види відповідей, їхня логічна характеристика.
66. Логічні правила формулювання запитань та відповідей.
67. Поняття логічного методу. Види логічних методів.
68. Метод повної формалізації: сутність, методологічне значення.

69. *Поняття “логічна система”. Види логічних систем та принципи їх побудови.*
70. Логічні вимоги до сучасних формально-логічних систем (формальних теорій).
71. Характеристика історичних етапів розвитку логіки як науки.
72. Загальна традиційна (аристотелівська) логіка: основні поняття та принципи побудови.
73. Класична символічна логіка: структура, основні поняття та принципи побудови.
74. Некласична символічна логіка: напрями, структура, основні поняття та принципи побудови.
75. Класична і неklasична логіки: їх особливості та співвідношення.
76. Поняття “логічного закону” в символічній логіці. Особливості розуміння логічного закону в різних типах логік.
77. Проблема істини в різних типах логік.
78. Поняття “інтерпретація” та спосіб формулювання правил інтерпретації в сучасних логічних теоріях.
79. Двозначна та багатозначні логіки: їх співвідношення.
80. Предмет дослідження багатозначної логіки. Основні принципи і способи побудови багатозначних логік.
81. Тризначна та чотиризначна логіка Я.Лукаевича: основні поняття і принципи побудови.
82. Принципи побудови 3-значних логічних систем А.Гейтінга, Д.Бочвара, Г.Рейхенбаха.
83. Предмет дослідження модальної логіки. Основні принципи і способи побудови модальних логік.
84. Види модальностей. Онтологічні і логічні модальності. Модальності *de dicto* і *de re*.
85. Алетична логіка: структура, основні поняття, принципи побудови.
86. Епістемічна логіка: синтаксис і семантика. Парадокс епістемічної логіки.
87. Деонтична логіка: синтаксис і семантика. “Логічний квадрат” для висловлювань з деонтичними модальностями. Аксиоми деонтичної логіки.
88. Часова логіка: основні поняття та принципи побудови мінімального часового числення K_t .
89. Паранесуперечлива логіка: принципи побудови та сфери застосування.
90. Модальна логіка і теорія виведення: причини виникнення та способи вирішення парадоксів імплікації.
91. Основні поняття та принципи побудови теорій строгої імплікації К.Льюїса та сильної імплікації В.Аккермана.
92. Основні поняття та принципи побудови теорії логічного слідування Є.О.Сидоренка та релевантної логіки Є.К.Войшвілло.
93. Логіка соціальних комунікацій: синтаксис і семантика.
94. Практичні логіки: предмет дослідження. Види практичних логік.
95. Логіка дії. Дескриптивна (описова) та формальна моделі дії. Основні поняття логіки дії.

	<p>Нормативний характер дій. Парадокс в діях людей.</p> <p>96. Логіка життєвих ситуацій.</p> <p>97. Логіка вибору і прийняття рішень. Критерії вибору альтернатив в ситуації вибору.</p> <p>98. Логіка (оцінок) переваги: синтаксис і семантика.</p> <p>99. Логіка і філософія: проблема їх взаємозв'язку.</p> <p>100. Логіка дискурсу.</p> <p>101. Проблема смислу та розуміння мовних виразів у дискурсі.</p> <p>102. Формальна логіка як прикладна наука. Теоретична і прикладна логіки. Напрями прикладних логічних досліджень.</p> <p>103. Поняття методу і методології. Логічні методи дослідження (пізнання).</p> <p>104. Характеристика методу побудови гіпотез та його місце у науковому пізнанні.</p> <p>105. Поняття “знання”. Типи і види знання. Критерії науковості знання.</p> <p>106. Парадокси та їх класифікація. Характеристика парадоксів, що існують в різних типах логік. Проблема вирішення парадоксів логіки.</p> <p>107. Філософські питання логіки як науки.</p> <p>108. Теоретичне та практичне значення науки логіки.</p> <p>109. Місце логіки в системі філософського знання.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК 1.1.

Схема змістового модулю «Традиційна (аристотелівська) логіка» курсу «Логіка» у 1 семестрі 2021-2022 н.р.

№ з/п, год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) /лекція, семінарське заняття/самос- тійне опрацювання	Матеріали	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання для опрацювання	Термін виконання
1. 2 год. 03.09.2021	Т.1. Логіка як наука (ч.1) Значення терміну "логіка". Об'єкт вивчення науки логіки. Предмет вивчення науки логіки: поняття про форми і закони мислення.	Лекція 1	Презентація. Ознайомчі матеріали.	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 8-84. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017. (далі: Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*)	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Історія логічних вчень. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.1. Впр.: 1-15.	до тематичного семінару
2. 2 год. 06.09.2021	Т.1. Логіка як наука (ч.1) Значення терміну "логіка". Поняття про форми мислення та їхнє вираження засобами природної мови. Поняття про закони правильного мислення. Співвідношення ознак «істинна/хибна думка», «логічна/алогічна думка».	Семінар 1			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	

3. 2 год. 10.09.2021	Т.1. Логіка як наука (ч.2) Основний метод науки логіки – метод формалізації: сутність, різновиди. Вплив розвитку методу формалізації на історичний розвиток логіки як науки.	Лекція 2		Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 8-84. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	до тематичного семінару
4. 2 год. 13.09.2021	Т.1. Логіка як наука (ч.2) Поняття про метод формалізації. Види формалізації. Методологічне значення формалізації в науковому пізнанні.	Семінар 2			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
5. 2 год. 17.09.2021	Т.1. Логіка як наука (ч.3) Проблема взаємозв'язку мислення та мови. Види мов та логічні рівні аналізу мовленнєвих виразів: поняття про об'єктну мову та метамову; поняття про синтаксичний, семантичний та прагматичний рівні аналізу мови. Поняття про формалізовані мови та способи їх утворення: частково формалізовані та повністю формалізовані мови науки логіки; мова логіки висловлювань та	Лекція 3		Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 8-84. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	До тематичного семінару

	мова логіки предикатів.					
6. 2 год. 20.09.2021	Т.1. Логіка як наука (ч.3) Логіко-семантичний аналіз мови як засобу виразу думок та засобу пізнання їхньої будови. Замкнутість мов: труднощі аналізу та логічні засоби подолання. Синтаксичний, семантичний та прагматичний рівні аналізу виразів природної мови. Складові елементи формалізованих виразів: поняття про логічні змінні та логічні постійні.	Семинар 3			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
7. 2 год. 24.09.2021	Т.2. Поняття як форма мислення (ч.1) Визначення, логічна структура та мовленнєві форми виразу понять. Закон зворотного зв'язку між змістом та обсягом понять. Види понять та їхня характеристика.	Лекція 4	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 103-113. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Співвідношення понять «слово», «термін», «поняття». 2. Логічні прийоми утворення понять. <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.2. Впр.: 1-40.</i>	До тематичного семінару
8. 2 год. 27.09.2021	Т.2. Поняття як форма мислення (ч.1) Загальна характеристика поняття як форми мислення. Види понять за логічними	Семинар 4			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	

	критеріями.					
9. 2 год. 01.10.2021	Т.2. Поняття як форма мислення (ч.2) Види логічних відношень між обсягами понять та їхнє графічне зображення: види сумісних відношень; види несумісних відношень.	Лекція 5	Презентація. Навчально-методичні матеріали	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 113-117. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	До тематичного семінару
10. 2 год. 04.10.2021	Т.2. Поняття як форма мислення (ч.2) Відношення між обсягами понять та їхнє графічне зображення за допомогою кіл Ейлера: види сумісних відношень; види несумісних відношень.	Семінар 5			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
11. 2 год. 08.10.2021	Т.2. Поняття як форма мислення (ч.3) Логічні операції над поняттями та правила їх виконання: визначення змісту понять, поділ обсягу понять, узагальнення та обмеження понять.	Лекція 6	Презентація. Навчально-методичні матеріали	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 117-126. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	До тематичного семінару
12. 2 год.	Т.2. Поняття як форма мислення (ч.3)	Семінар 6			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ.	

11.10.2021	Аналіз логічних операцій над змістом та обсягом понять (узагальнення, обмеження понять; дефініція змісту понять; поділ обсягу понять)				Розв'язок евристичних завдань. Підсумковий тематичний контроль.	
13. 2 год. 15.10.2021	Т.3. Висловлювання як форма мислення (ч.1) Визначення, логічна структура та мовленнєві форми виразу висловлювань. Прості висловлювання: різновиди, особливості формалізації. Відношення між висловлюваннями за формою побудови та істиннісним значенням: відношення сумісності; відношення несумісності.	Лекція 7	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми та таблиці)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 126-133. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Співвідношення понять «речення», «висловлювання», «судження». 2. Розподіленість термінів в простих висловлюваннях. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.3. Впр.: 1-19.	До тематичного семінару
14. 2 год. 18.10.2021	Т.3. Висловлювання як форма мислення (ч.1) Загальна характеристика висловлювання як форми мислення. Види простих висловлювань. Визначення відношень між простими висловлюваннями за «логічним квадратом».	Семінар 7			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
15. 2 год. 22.10.2021	Т.3. Висловлювання як форма мислення (ч.2) Визначення, логічна структура складних висловлювань. Види складних	Лекція 8	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми та таблиці)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 133-138. Бовтач С.В.,	Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	До тематичного семінару

	висловлювань. Умови визначення істинісного значення складних висловлювань.			Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.		
16. 2 год. 25.10.2021	Т.3. Висловлювання як форма мислення (ч.2) Визначення, логічна структура складних висловлювань. Види складних висловлювань. Правила визначення істинісного значення складних висловлювань та їхнє вираження за допомогою таблиць істинності.	Семинар 8			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань Підсумковий тематичний контроль.	
17. 2 год. 29.10.2021	Т.4. Закони логіки Загальна характеристика логічного закону в традиційній логіці. Основні формально-логічні закони: закон тотожності, закон суперечності, закон виключеного третього, закон достатньої підстави (визначення, формальні вирази, особливості вимог, логічні помилки при порушенні даних законів).	Лекція 9	Презентація. Навчально-методичні матеріали (тематичні методичні рекомендації)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с.93-103. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 01. «Логічний закон» в традиційній та в символічній логіках. 2. Основні риси логічних законів. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.4. Впр.: 1-19.	До тематичного семінару

18. 2 год. 01.11.2021	Т.4. Закони логіки Загальна характеристика логічного закону в традиційній логіці. Закон тотожності. Закон несуперечності. Закон виключеного третього. Закон достатньої підстави. Софізми. Паралогізми.	Семінар 9			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань. Підсумковий тематичний контроль.	
19. 2 год. 05.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.1) Визначення, логічна структура умовиводу як форми мислення. Підходи до класифікації умовиводів та їхніх правил виведення. Дедуктивні умовиводи: характеристика умовиводів логіки висловлювань.	Лекція 10	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми та таблиці)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 138-142, 154-157. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Необхідні та вірогідні умовиводи. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.5. Впр.: 1-30.	до тематичного семінару
20. 2 год. 08.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.1) Дедуктивні умовиводи. Різновиди та правила побудови умовиводів логіки висловлювань: умовні умовиводи та поняття про правильні модуси умовно-категоричних умовиводів; розділові умовиводи та модуси розділово-категоричних умовиводів; різновиди умовно-розділових умовиводів.	Семінар 10			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	

21. 2 год. 12.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.2) Дедуктивні умовиводи. Характеристика умовиводів логіки предикатів. Безпосередні умовиводи та їхні правила виведення	Лекція 11	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми та таблиці)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 143-146. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	до тематичного семінару
22. 2 год. 15.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.2). Безпосередні дедуктивні умовиводи – особливості побудови та правила виведення: перетворення; обернення; протиставлення предикатів.	Семінар 11			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
23. 2 год. 19.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.3) Дедуктивні умовиводи. Характеристика умовиводів логіки предикатів. Простий категоричний силогізм: поняття про структуру, фігури, модуси та правила виведення (загальні та специфічні).	Лекція 12	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми та таблиці)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 147-154. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. особливості побудови та правила виведення ентими, полісилогізму, епіхейреми. Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних	до тематичного семінару

					домашніх вправ.	
24. 2 год. 22.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.3) Характеристика простого категоричного силогізму: його структура, фігури, модуси та правила виведення (загальні та специфічні).	Семінар 12			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
25. 2 год. 26.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.4) Індуктивні умовиводи: визначення, різновиди, правила побудови. Умовиводи за аналогією: визначення, різновиди, правила побудови.	Лекція 13	Презентація. Навчально-методичні матеріали.	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 157-165. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Умови підвищення ступеня достовірності висновків в індукції та аналогії. Опрацювання тематичного параграфу підручника. Виконання тематичних домашніх вправ.	до тематичного семінару
26. 2 год. 29.11.2021	Т.5. Умовивід як форма мислення (ч.4). Індуктивні умовиводи: різновиди та правила побудови. Умовиводи за аналогією: різновиди, правила побудови.	Семінар 13			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань. Підсумковий тематичний контроль.	
27. 2 год. 03.12.2021	Т.6. Доведення як логічна операція. Визначення, логічна структура доведення та спростування як логічних операцій.	Лекція 14	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 165-171-175. Бовтач С.В.,	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Різновиди аргументацій.	до тематичного семінару

	<p>Види доведень та спростувань. Способи спростувань.</p> <p>Логічні вимоги до доведень та спростувань: вимоги до тези, аргументів та демонстрації.</p> <p>Характеристика типових логічних помилок, що виникають внаслідок порушення цих вимог.</p>			<p>Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.</p>	<p>2. Поняття "факту": історичний факт, науковий факт. Прийоми інтерпретації фактів.</p> <p><i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.6. Впр.: 1-22.</p> <p><i>Видача завдань для ДКР.</i></p>	
<p>28. 2 год. 06.12.2021</p>	<p>Т.6. Доведення як логічна операція.</p> <p>Загальна характеристика доведення та спростування.</p> <p>Види доведень та спростувань.</p> <p>Логічний аналіз доведень та спростувань.</p>	Семінар 14			<p>Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ.</p> <p>Розв'язок евристичних завдань</p> <p>Задача тематичної домашньої контрольної роботи (ДКР)</p>	
<p>29 2 год. 10.12.2021</p>	<p>Т.7. Логічні основи аналізу суперечок (еристика).</p> <p>Аналіз суперечки як способу вирішення спірних питань: визначення, логічна структура.</p> <p>Класифікація суперечок.</p> <p>Вимоги до аргументації в суперечках.</p>	Лекція 15	Презентація.	<p>Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 407-418, 419-447.</p> <p>Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.</p>	<p><i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i></p> <p>1. Тактичні й стратегічні прийоми аргументації в суперечках.</p> <p><i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: т.7. Впр.: 1-6; с.113-119, впр. 1-16.</p>	до тематичного семінару
<p>30 2 год.</p>	<p>Т.7. Логічні основи аналізу суперечок.</p> <p>Логічний аналіз дискусій та</p>	Семінар 15			<p>Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ.</p>	

13.12.2021	полемік, що виникають у політичному дискурсі. Софізми, паралогізми у суперечках.				Розв'язок евристичних завдань	
31. 2 год.	Т.8. Логіка формування нового знання (евристика). Предмет дослідження евристики. Основні поняття евристики: запитання, проблема, метод, гіпотеза, теорія. Логіка запитань та відповідей. Види логічних методів. Парадокси наукового пізнання.	Лекція 16		Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 138-146, 162-168, 257-275, 286-307, 312-318. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Інтуїція як джерело отримання нового знання. 2. Способи верифікації та фальсифікації гіпотез. 3. Види теорій. <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...*: с.36-37. Впр.: 20-24.</i>	до тематичного тестування
32. 2 год.	Т.8. Логіка формування нового знання (евристика). Предмет дослідження евристики. Основні поняття евристики: запитання, проблема, метод, гіпотеза, теорія. Логіка запитань та відповідей. Види логічних методів. Парадокси наукового пізнання.	Семінар 16			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань. Підбиття підсумків поточної семестрової успішності.	

ДОДАТОК 1.2.

Схема змістового модулю «Символічна логіка (класична та некласична)» курсу «Логіка»
у 2 семестрі 2021-2022 н.р.

№ з/п, год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) /лекція, семінарське заняття/самос- тійне опрацювання	Матеріали	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання для опрацювання	Термін виконання
1. 2 год.	<p>Тема 1. Різноманітні логічні системи і принципи їхньої побудови.</p> <p>1. Поняття про "формально-логічну теорію" (ФЛТ) як про формалізовану мову науки логіки: визначення, структура (об'єктна мова і метамова; логічний синтаксис і логічна семантика).</p> <p>2. Принципи побудови ФЛТ класичної символічної логіки.</p> <p>3. Види логічних систем класичної символічної логіки: логіка висловлювань та логіка предикатів.</p> <p>4. Поняття про морфологічні системи та логічні числення.</p>	Лекція 1	Презентація. Навчально-методичні матеріали.	Конверський А.С. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 305-308, 436-438. Конспект лекції.	<p><i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i></p> <p>1. Обмеженість традиційної логіки та гносеологічні підстави виникнення класичної символічної логіки.</p> <p>2. Проблема обґрунтування статусу символічної логіки як філософської науки.</p>	до тематичного семінару
2. 2 год.	<p>Тема 1. Різноманітні логічні системи і принципи їхньої побудови.</p> <p>Заняття 1: Предмет, метод і структура формально-логічних теорій.</p>	Семінар 1			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	

	<p>1. Формально-логічна теорія: визначення, логічна структура: об'єктна мова і метамова; логічний синтаксис і логічна семантика.</p> <p>2. Види формально-логічних теорій.</p>					
3. 2 год.	<p>Тема 1. Різноманітні логічні системи і принципи їхньої побудови.</p> <p>Заняття 2. Основні поняття і принципи побудови формально-логічних теорій.</p> <p>1. Класична символічна логіка: визначення, різновиди.</p> <p>2. Логіка висловлювань та логіка предикатів.</p> <p>3. Морфологічні системи та логічні числення.</p>	Семинар 2			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
4. 2 год.	<p>Тема 2. Класична логіка висловлювань.</p> <p>Частина 1. Синтаксис логіки висловлювань.</p> <p>1. Мова (алфавіт) морфологічних систем пропозиційної логіки.</p> <p>2. Вираз (формула). Поняття правильної побудованої формули. Сила логічних зв'язок. Дужки у формулах. Головний знак формули.</p> <p>3. Поняття про рівносильні формули.</p> <p>4. Закони алгебри Буля. Основні рівносильності класичної пропозиційної логіки: закони булевої алгебри як закони класичної пропозиційної</p>	Лекція 2.	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	<p>Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 305-317, 321-327.</p> <p>Хоменко І.В. Класична логіка: Методичний посібник. – К.: Четверта хвиля, 1998. – с. 3-5, 26-30.</p> <p>Бовтач С.В., Карамішева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури по темі. <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамішева Н.В. Збірник...*</i> – с. 81-83. Впр. 1-5.	до тематичного семінару

	логіки.					
5. 2 год.	Тема 2. Класична логіка висловлювань. Заняття 1. Синтаксис логіки висловлювань. 1. Мова (алфавіт) морфологічних систем пропозиційної логіки: логічні зв'язки, пропозиційні змінні, технічні знаки. 2. Вираз (формула). Поняття правильної побудованої формули. 3. Сила логічних зв'язок. Дужки у формулах. Головний знак формули. 4. Рівносильні вирази (закони алгебри Буля). <i>Розв'язок логічних завдань.</i>	Семинар 3			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
6. 2 год.	Тема 2. Класична логіка висловлювань. Частина 2: Синтаксичні методи вирішення проблеми розв'язуваності. Поняття про КНФ та ДНФ: а) визначення; б) способи побудови; в) синтаксичні ознаки логічних законів та суперечностей.	Лекція 3	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 329-340. Хоменко І.В. Класична логіка: Методичний посібник. – К.: Четверта хвиля, 1998. – с. 47-50. Бовтач С.В., Карамішева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Методологічні функції КНФ та ДНФ, СКНФ та СДНФ, ДКНФ та ДДНФ. <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамішева Н.В.</i> Збірник...* – с. 83-86. Впр. 6-8, 14-15.	до тематичного семінару
7. 2 год.	Тема 2. Класична логіка висловлювань. Заняття 2. Синтаксичні	Семинар 4			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ.	

	<p>методи вирішення проблеми розв'язання. 1 Знаходження КНФ, СКНФ та ДКНФ. 2. Методологічні функції КНФ, СКНФ та ДКНФ. <i>Розв'язок логічних завдань</i></p>				Розв'язок евристичних завдань	
8. 2 год.	<p>Тема 2. Класична логіка висловлювань. Заняття 3. Синтаксичні методи вирішення проблеми розв'язання. 1. Знаходження ДНФ, СДНФ та ДДНФ. 2. Методологічні функції ДНФ, СДНФ та ДДНФ. <i>Розв'язок логічних завдань</i></p>	Семінар 5			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
9. 2 год.	<p>Тема 2. Класична логіка висловлювань. Частина 3. Основні поняття і принципи побудови семантик КЛВ. 1.1. Основні поняття та принципи побудови функціональних семантик ЛВ: 1.2. Визначення виконуваних, логічно-істинних та логічно-хибних формальних виразів. 2.1. Основні поняття та принципи побудови аналітико-табличних семантик. 2.2. Визначення виконуваних, логічно-істинних та логічно-хибних формальних виразів. 3. Семантичні способи визначення семантичних властивостей формальних виразів.</p>	Лекція 4	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	<p>Конверський А.С. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 317-321, 231-236. Хоменко І.В. Класична логіка: Методичний посібник. – К.: Четверта хвиля. – с. 6-17. Бовгач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.</p>	<p><i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Таблиці істинності та їх співвідношення із правилами в істинності в функціональних семантиках. 2. Аналітичні таблиці та їх співвідношення із таблицями істинності. 3. Відношення логічного слідування та способи його встановлення в функціональних та аналітико-табличних семантиках. <i>Видача домашніх</i></p>	до тематичного семінару

					завдань: Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 84-86. Впр. 10-14.	
10. 2 год.	Тема 2. Класична логіка висловлювань. Заняття 4. Семантичні методи вирішення проблеми розв'язання в функціональних семантиках. 1. Визначення виконуваних, логічно-істинних та логічно-хибних формальних виразів. 2. Семантичні способи визначення семантичних властивостей формальних виразів. <i>Розв'язок логічних завдань</i>	Семинар 6			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
11. 2 год.	Тема 3. Класична логіка висловлювань: основні поняття і принципи побудови логічних числень. 1. Логічні числення: визначення, різновиди. 2. Синтаксис аксіоматичних числень логіки висловлювань. 3. Семантика аксіоматичних числень логіки висловлювань.	Лекція 5	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 343-365. Хоменко І.В. Класична логіка: Методичний посібник. – К.: Четверта хвиля. – с. 36-47. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Формалізована мова аксіоматичних числень. 2. Натуральні числення. Правиль виведення та усунення логічних сполучників в НЧ. Поняття виведення в НЧ. 2. Секвенційні числення: синтаксис, семантика. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 87-89.	до тематичного семінару

					Впр. 1-7.	
12. 2 год.	Тема 2. Класична логіка висловлювань. Заняття 5. Основні поняття і принципи побудови аналітико-табличних семантик. 1. Визначення виконуваних, логічно-істинних та логічно-хибних формальних виразів. 2. Семантичні способи визначення семантичних властивостей формальних виразів. <i>Розв'язок логічних завдань</i>	Семинар 7			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
13. 2 год.	Тема 3. Класична логіка висловлювань: аксіоматичні числення. 1. Аксіоматика класичних числень логіки висловлювань. 2. Поняття виведення в АЧЛВ. <i>Розв'язок логічних завдань</i>	Семинар 8			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
14. 2 год.	Тема 4. Класична логіка предикатів: основні поняття і принципи побудови. 1. Логіка предикатів: визначення, основні поняття. 2. Синтаксис логіки предикатів. 3. Семантика логіки предикатів.	Лекція 6	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.С. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 367-434. Хоменко І.В. Класична логіка: Методичний посібник. – К.: Четверта хвиля. – с. 54-70. Бовтач С.В., Карамішева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Синтаксичні та семантичні методи вирішення проблеми розв'язання в логіці предикатів. <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамішева Н.В. Збірник...* – с. 90-93. Впр. 1-13.</i>	до тематичного семінару

15. 2 год.	Тема 4. Класична логіка предикатів: основні поняття і принципи побудови. 1. Особливості формалізації виразів в логіці предикатів. 2. Аналіз простих категоричних силлогізмів засобами логіки предикатів. <i>Розв'язок логічних завдань</i>	Семінар 9			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	Модульний контроль № 1: Класична символічна логіка (ЛВ та ЛП)
16. 2 год.	Тема 5. Багатозначні логіки та принципи їхньої побудови. 1. Предмет багатозначної логіки та основні принципи її побудови. 2. Двозначна та багатозначна логіки, їх співвідношення. 3. Принципи побудови тризначних логік Я.Лукасевича, Брауера-Гейтінга, Д.Бочвара та сфери їх інтерпретацій.	Лекція 7	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 436-462, 478-488. Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 258-263. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Аксиоматизація тризначних логік Я.Лукасевича та А.Гейтінга. 2. Основні поняття і принципи побудови тризначної логіки Г.Рейхенбаха. 3. Тризначна логіка Е.Поста. 4. Тризначна логіка В.Шестакова. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 94-96. Впр. 1-12. Конспектування праці Лукасевич Я. Аристотелевская силлогистика с точки зрения современной формальной логики. – М., 1959.	до тематичного семінару

17. 2 год.	Тема 5. Багатозначні логіки та принципи їхньої побудови. Заняття 1. 1. Гносеологічна основа багатозначної логіки. 2. Принципи побудови 3-х значних логік Я.Лукаsevича, Гейтінга-Броуера, Д.Бочвара. <i>Розв'язок логічних завдань</i>	Семінар 10			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
18. 2 год.	Тема 5. Багатозначні логіки та принципи їхньої побудови. Заняття 2. 3. Методи встановлення логічних законів в тризначних логіках. 4. Тризначна логіка Г.Рейхенбаха. 5. Чотиризначна логіка Я.Лукаsevича. 6. Філософські питання багатозначної логіки. <i>Розв'язок логічних завдань</i>	Семінар 11			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	Контрольна робота по темі 5 «Багатозначні логіки».
19. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Частина 1. Алетична логіка. 1. Предмет вивчення модальної логіки: види модальностей та модальних логік. 2. Алетична логіка: визначення, основні поняття. 3. Синтаксис алетичних числень. 4. Семантика алетичних числень. Семантика в термінах „можливих світів”.	Лекція 8	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.С. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 464-477, 489-498. Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 263-279. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Гносеологічні підстави виникнення модальної логіки. 2. Історичні етапи становлення алетичної модальної логіки: тризначна модальна логіка Я.Лукаsevича. 3. Теорія строгої імплікації К.Льюїса, сильної імплікації В.Аккермана, та	до тематичного семінару

					релевантних імплікацій. <i>Підготовка реферативних досліджень.</i> <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамішева Н.В.</i> <i>Збірник...*</i> – с. 97-106. Впр. 1-11.	
20. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Заняття 1. Вступ до модальної логіки. 1. Поняття модальності. Види модальностей. 2. Модальна логіка: визначення, предмет дослідження. 3. Види модальних логік.	Семінар 12			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
21. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Частина 2. Часова логіка. 1. Предмет вивчення часової логіки. 2. Синтаксис мінімального часового числення. 3. Семантика часової логіки.	Лекція 9	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 499-508. Ішмуратов А.Т. Вступ до філософської логіки. – К.: Абрис, 1996. – с. 108-111, 115-117. Тофтул М.Г. Логіка. – Київ: ВЦ “Академія”, 2008. – с. 326-329. Бовтач С.В., Карамішева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Ідеї часової логіки в історії філософських вчень. 2. Гносеологічні підстави виникнення часової логіки. 3. Сфери інтерпретації часової логіки в науковому пізнанні. <i>Видача домашніх завдань:</i> <i>Бовтач С.В., Карамішева Н.В.</i> <i>Збірник...*</i> – с. 97-106. Впр. 12-13.	до тематичного семінару

22. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Заняття 2. Основні поняття і принципи побудови алетичної логіки. 1. Історія розвитку модальних логік. 2. Теорії сильної та строгої імплікацій та їх вплив на розвиток алетичної модальної логіки. <i>Розв'язок логічних завдань.</i>	Семінар 13			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
23. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Заняття 3. Основні поняття і принципи побудови алетичної логіки. 1. Синтаксис та семантика алетичної логіки висловлювань. 2. Закони алетичної логіки. <i>Розв'язок логічних завдань.</i>	Семінар 14			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
24. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Частина 3. Епістемічна логіка. 1. Предмет вивчення епістемічної логіки. 2. Логічний аналіз термінів – «знання» і «віра». 3. Дескриптивна модель епістемічної логіки. 4. Формальна модель епістемічної логіки.	Лекція 10	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 519-530. Карамишева Н.В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів: Астролябія, 2002. – с. 225-234. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Семантичні та синтаксичні аспекти побудови епістемічної логіки як системи знання. 2. Особливості побудови епістемічної логіки з модальністю – «переконаний». <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 97-106. Впр. 23-25.	до тематичного семінару

25. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Заняття 4. Часова логіка. 1. Визначення часової (темпоральної) логіки. 2. Принципи побудови мінімального часового числення: а) мова часових числень; б) система аксіом часових числень; в) семантика часових числень. <i>Розв'язок логічних завдань.</i>	Семинар 15			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
26. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Частина 4. Деонтична логіка. 1. Деонтична логіка як модальна система. 2. Семантика і синтаксис деонтичної логіки. 3. Сфера інтерпретації деонтичної логіки.	Лекція 11	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – с. 508-519. Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 320-327. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Принципи побудови деонтичних формально-логічних теорій. 2. Характеристика системи аксіом деонтичної логіки. 3. „Парадокси” деонтичних систем. 4. Соціальні норми та їх різновиди. 5. Кодекс як система норм. Логічні вимоги до побудови кодексів. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 97-106. Впр. 17-22.	до тематичного семінару
27. 2 год.	Тема 6. Модальні логіки. Заняття 5. Епістемічна логіка.	Семинар 16			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ.	

	<p><i>Теоретичні питання:</i></p> <p>1. Основні поняття епістемічної логіки.</p> <p>2. Типологія сучасного знання.</p> <p>3. Особливості побудови епістемічної логіки як формальної моделі.</p> <p><i>Розв'язок логічних завдань.</i></p>				Розв'язок евристичних завдань	
28. 2 год.	<p>Тема 6. Модальні логіки.</p> <p>Заняття 5. Деонтична логіка.</p> <p>1. Основні поняття деонтичної логіки: „дозволено”, „обов'язково”, „заборонено”.</p> <p>2. Логічні відношення між деонтичними висловлюваннями за „логічним квадратом”.</p> <p><i>Розв'язок логічних завдань.</i></p>	Семінар 17			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	Модульний контроль №2 по темі 6 «Модальна логіка».
29. 2 год.	<p>Тема 7. Практична логіка.</p> <p>1. Предмет вивчення практичної логіки.</p> <p>2. Логіка дії.</p> <p>3. Логіка переваги.</p> <p>4. Логіка вибору та прийняття рішення.</p>	Лекція 12	Презентація. Навчально-методичні матеріали (схеми)	<p>Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 308-352.</p> <p>Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.</p>	<p><i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань</i></p> <p>1. Життєві ситуації та їх логічна модель.</p> <p>2. Логічна модель конфліктної ситуації.</p> <p>3. Логічна модель ситуації гри.</p> <p><i>Видача домашніх завдань:</i></p> <p>Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 107-112. Впр. 1-17.</p>	до тематичного семінару
30. 2 год.	<p>Тема 7. Практична логіка.</p> <p>Заняття 1.</p> <p>1. Дескриптивна модель практичних міркувань.</p> <p>2. Логіка дії: дескриптивна та</p>	Семінар 18			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	

	формальна моделі. <i>Рішення логічних вправ.</i>					
31. 2 год.	Тема 8. Логіка існування. 1. Предмет вивчення логіки існування. 2. Способи та типи існування об'єктів. 3. Дескриптивна та формальна моделі логіки існування. 4. Логіко-семантичний аналіз екзистенціальних висловлювань.	Лекція 13	Презентація.	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 287-292. Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник логічних завдань для студентів філософського факультету – Львів: Ліга-Прес, 2017.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Визначення сфери інтерпретації логіки існування. <i>Видача домашніх завдань:</i> Бовтач С.В., Карамишева Н.В. Збірник...* – с. 104-106. Впр. 26-31.	до тематичного семінару
32. 2 год.	Тема 7. Практична логіка. Заняття 2. 3. Логіка переваги: основні поняття та принципи побудови 4. Логіка вибору та прийняття рішень: основні поняття та принципи побудови. <i>Рішення логічних вправ.</i>	Семінар 19			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	Контрольна робота по темі 7 «Практична логіка»
33. 2 год.	Тема 8. Логіка існування. 1. Предмет вивчення логіки існування. 2. Способи та типи існування об'єктів. 3. Дескриптивна та формальна моделі логіки існування та їхня інтерпретація в науковому пізнанні. 4. Логіко-семантичний аналіз екзистенціальних висловлювань.	Семінар 20			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	
34. 2 год.	Тема 9. Логіка науки. 1. Предмет логіки науки.	Лекція 14	Презентація.	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна):	<i>Опрацювання рекомендованої літератури.</i>	до тематичного

	2. Логічна модель наукового пізнання та знання. 3. Особливості обґрунтування підстав науки, зокрема математики та логіки.			навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 359-386, 393-403. Карамишева Н.В. Логічні вправи до теми «Логіка науки» // Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 403-405.		семінару
35. 2 год.	Тема 9. Логіка науки. 1. Предмет логіки науки. 2. Логічна модель наукового пізнання та знання. 3. Поняття про альтернативні теорії в сучасній науці. 4. . Сутність обґрунтування підстав науки, специфіка обґрунтування математики та логіки.	Семінар 21			Перевірка тематичної логічної термінології. Розв'язок евристичних завдань	
36. 2 год.	Тема 10. Паранесуперечлива логіка. 1. Паранесуперечлива формально-логічна система: визначення та основні поняття. 2. Принципи побудови паранесуперечливих логік.	Лекція 15	Презентація. Навчально-методичні матеріали (методичні рекомендації)	Карамишева Н.В. Логіка (теоретична і прикладна): навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – с. 387-393. Конспект лекції.	<i>Опрацювання рекомендованої літератури та самостійне дослідження питань:</i> 1. Історія становлення паранесуперечливих систем. 2. Паранесуперечливі системи як спосіб синтезу діалектичної та формальної логік.	до тематичного семінару
37. 2 год.	Тема 10. Паранесуперечлива логіка. 1. Гносеологічні підстави виникнення паранесуперечливих логік.	Семінар 22			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх вправ. Розв'язок евристичних завдань	Модульний контроль №3 по темам 8-10.

	<p>2. Визначення, основні поняття ("тривіальна система", "несуперечлива система") та принципи побудови паранесуперечливих формально-логічних систем.</p> <p>3. Філософські питання паранесуперечливих логік.</p>					
38. 2 год.	<p>Тема 11. Логіка і філософія.</p> <p>1. Предмет філософської логіки.</p> <p>2. Філософські проблеми сучасної логіки.</p> <p>3. Філософія як сфера інтерпретації сучасних некласичних логік.</p> <p>Тема 12. Напрями формування нових неформальних логік.</p> <p>Актуальні питання сучасних логічних досліджень та способи їх вирішення.</p>	Лекція 16	Презентація.	<p>Вригт фон Г.Х. Логика и философия в XX веке // Вопросы философии. – 1992. - № 8.</p> <p>Ішмуратов А.Т. Вступ до філософської логіки. – К.: Абрис, 1996.</p> <p>Смирнова Е.Д. Логика и философия. – М., 1998.</p> <p>Смирнова Е.Д. Логическая семантика и философские основания логики. – М., 1986.</p> <p>Сорина Г.В., Меськов В.С. Логика в системе культуры // Вопросы философии. – 1996. - № 2.</p> <p>Конспект лекції.</p>	<p><i>Опрацювання рекомендованої літератури до т.11 та самостійне дослідження питань:</i></p> <p>1. Алетична логіка і онтологія.</p> <p>2. Епістемічна логіка і епістемологія.</p> <p>Конспектування праць Б.Рассела, О.Смірнвої., А.Ішмуратова, Н.Карамішевої.</p> <p><i>Опрацювання рекомендованої літератури до т.12 та самостійне дослідження питань:</i></p> <p>1. Актуальна проблематика міжнародних конференцій з питань сучасних логічних досліджень.</p> <p>2. Моніторинг тем дисертаційних досліджень з некласичної логіки протягом останніх 3-5 років.</p>	до тематичного семінару

39. 2 год.	Тема 11. Логіка і філософія. 1. Визначити основні значення терміну « філософська логіка». 2. Аналіз основних філософських проблем сучасної логіки.	Семінар 23			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх завдань. Розв'язок евристичних завдань.	
3. 2 год.	Тема 12. Напрями формування нових неформальних логік. Актуальні питання сучасних логічних досліджень та способи їх вирішення в межах некласичних формально-логічних теорій.	Семінар 24			Перевірка тематичної логічної термінології та домашніх завдань. Розв'язок евристичних завдань.	